

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา
เท่าที่สามารถค้นคว้าได้ทั้งภายในและต่างประเทศ มีดังนี้

ในปีพุทธศักราช 2493 มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร ได้กล่าวถึง
เพลงกราวกีฬาของครูเทพ ดังนี้

003945

สร้อย	พวกเรานักกีฬาใจกล้าหาญ คราวชนะรุกใหญ่ไม่รีรอ อิม อิม อิม อิม กีฬา กีฬา เป็นยิววิเศษ ฮาไฮ้ ฮาไฮ้ กีฬา กีฬา เป็นยิววิเศษ แก่ก่องกิเลสทำคนโหดเป็นคน ผลของการฝึกคน เล่นกีฬาสากลตะลาลา ร่างกายกำยำล่ำเลิศ แข็งแรงทรหดอดทน	เชี่ยวชาญชิงชัยไม่ยอมย่อ คราวแพ้ก้ไม่ท้อถอยพันหน กล่อมเนื้อก้อเกิดทุกแห่งหน ว่องไวไม่ย่นระยอใคร
สร้อย	ใจคอมั่นคงทรงศักดิ์ รูปร่างชนะรุกภัย	รู้จักที่หนีที่ไล่ ไวใจไต่หัวหึงรักชัง
สร้อย	ไม่ชอบเอาเปรียบเฉียบแข่งขัน มีส่วนตัว เบื่อเหลือกำลัง	สู้กันซึ่งหน้าอย่าดับหลัง เกลียดชังการเล่นเห็นแก่ตัว
สร้อย	เล่นรวมกำลังกันทั้งพวก ไม่ว่างงานหรือเล่นเป็นไม่กลัว	เอาชัยสะควกมิใช่ชั่ว ร่วมมือกันทั่วก็ไชโย
สร้อย ¹		

¹ มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร, พลศึกษาแผนใหม่สำหรับโรงเรียน
(พระนคร : กรุงเทพมหานคร, 2493), หน้า 77.

และได้กล่าวถึงลักษณะของผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬาไว้ 6 ข้อ คือ

1. **ความเป็นผู้มีใจอารีย์** เชื่อมั่น
 ในการเล่น : คงไม่เยาะเย้ยเมื่ออีกฝ่ายหนึ่งทำผิด เมื่อถูกลงโทษ
 นับถือคู่แข่งชั้นเสมอแขก มิใช่ศัตรู
 ในโรงเรียน : เคารพนับถือครูอาจารย์ รักเพื่อน
 ในชีวิต : เคารพผู้มีอาวุโส ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นอย่างที่ควร
2. **เป็นผู้สุภาพอ่อนโยน**
 ในการเล่น : เล่นเพื่อหุ่คู่แข่ง มิใช่เอาทีเกินแต่ตัว มีความเสียสละ
 เพื่อคู่แข่ง และถาชนะก็เป็นผูชนะที่สงบเสงี่ยม
 ในโรงเรียน : ไม่เยอหยิ่งในความสำเร็จ ไม่คิดว่าตัวเองมี
 สมรรถภาพเหนือเพื่อนร่วมชั้น
 ในชีวิต : ไม่เป็นผู้คุยโวหรือโอ้อวดในความสำเร็จ
3. **เป็นผู้มีใจคอกว้างขวาง**
 ในการเล่น : ปรบมือให้เมื่อคู่แข่งชั้นเล่นได้ดี ให้ความกระจ่าง
 เมื่ออีกฝ่ายหนึ่งสงสัย
 ในโรงเรียน : นิยมชมชอบเมื่อผู้อื่นทำความดี ไม่เกลียดนักเรียน
 ต่างโรงเรียน
 ในชีวิต : ไม่ทับถมผู้ผิดพลาด แต่กลับให้กำลังใจ กล้าที่จะแสดง
 ความคิดเห็น พูจจาตรงไปตรงมา
4. **เป็นผู้มีความอดทนทุกล้าหาญ**
 ในการเล่น : เล่นอย่างเต็มความสามารถ ถึงแม้จะปราชัยก็สู้เต็มที่
 ขอมรับคำตักเตือนของผู้อื่น และหากจะเป็นผู้ปราชัยก็เป็นผู้ปราชัยที่มีใจหนักแน่น
 ในโรงเรียน : เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียรในการเล่าเรียน แม้จะ
 เรียนอ่อนที่จะซักถามความรู้จากครูอาจารย์ เป็นผู้ซื่อสัตย์ ประพฤติตรงไปตรงมา
 ในชีวิต : เป็นผู้มีความอดทนในการงาน ถึงแม้งานจะหนักก็ไม่ทอดย
 พยายามทำให้สำเร็จ หากกิจกรที่ทำไปพลาดพลั้งก็ไม่เสียใจ กลับข้มรับ และ
 พยายามทำใหม่จนสำเร็จ
5. **เป็นผู้มีความเชื่อฟัง**
 ในการเล่น : เป็นผู้ปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด
 ในโรงเรียน : เป็นผู้ไม่ฝ่าฝืนกฎข้อบังคับ ตลอดจนระเบียบต่าง ๆ
 ของโรงเรียน
 ในชีวิต : เป็นผู้ปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง เป็นผู้มีศีลธรรม
 คึงาม ทำคนให้เหมาะสมกับสังคม

6. เป็นผู้รักษาความยุติธรรม

ในการเล่น : ทำการแข่งขันอย่างสะอาดหมดจด ทำการแข่งขันกับคู่แข่งกันอย่างเต็มที่แต่หนักอย่างฉันทมิตร ไม่ตีถมคู่แข่งขึ้น หากคู่แข่งขึ้นเกิบบาดเจ็บก็ให้ความช่วยเหลือ

ในโรงเรียน : เป็นผู้ไม่ปล่อยให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์ ไม่ก่อเรื่องเดือดร้อนให้เสียเวลาของโรงเรียน ไม่คัดลอกการบ้านจากเพื่อน ในการสอบไล่ต้องไม่ขอความช่วยเหลือจากเพื่อน หรือคัดลอกแบบ ต้องทำการสอบไล่ด้วยความบริสุทธิ์

ในชีวิต : เป็นผู้ฟังความเห็นทั้งสองฝ่าย ไม่ใช่วิธีเอาเปรียบด้วยประการใด ๆ ไม่เอาชนะด้วยกำลังเงินหรือคิณสินบนเจ้าหน้าที่ และยังได้กล่าวถึงหลักสำคัญแห่งความเป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา 8 ประการ ดังนี้

- ก. ปฏิบัติตามกฎกติกาของการเล่น
- ข. ซื่อสัตย์สุจริตต่อคู่แข่งขึ้น ตลอดจนเพื่อนฝูง
- ค. เป็นผู้รู้จักขมีขใจ รักษาสติ ไม่แสดงโมโหโทโส
- ง. หากปราชัย (แพ) ก็ทำใจให้หนักแน่น
- จ. หากมีชัย (ชนะ) ก็ไม่แสดงความภูมิใจจนออกนอกหน้า
- ฉ. รักษาสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ
- ช. เป็นผู้ทำตนใหญ่คองทั้งกาย วาจา ใจ อยู่เสมอ
- ซ. เล่นกีฬาด้วยขันแข็งกีฬา (ขอนี้หมายถึงคือมาเล่นกีฬากัน

ไม่ใช่มาวิวาทกัน)¹

ในปีพุทธศักราช 2501 เขย มีศรีสม ภาพ รอคเรื่องเคช และ สติชัย ตันเกษม ได้กล่าวถึงน้ำใจนักกีฬาไว้ พอสรุปได้ดังนี้

- มีความเข้มแข็ง อคทน อคกลั่น
- รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย
- ไม่พยายาโทษจ้องเวรผู้ใด
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง

---

¹ มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร, พลศึกษาแผนใหม่สำหรับโรงเรียน (พระนคร : กรุงศิลป์ 2493), หน้า 70 - 72.

- รักความยุติธรรม
- เคารพกติกา
- เคารพในสิทธิของผู้อื่น¹

ปีพุทธศักราช 2516 นิคม พลสุวรรณ ได้กล่าวปราศรัยเนื่องในวันประชุมครูใหญ่ไว้ว่า ความเป็นนักกีฬา ได้แก่

- รู้จักบังคับใจตนเอง
- รู้หน้าที่ รู้จักรับผิดชอบ
- รู้กติกาข้อบังคับทั้งการ เป็นผู้เล่นและผู้ดู
- รู้จักแพ้และหาทางแก้ไข เพื่อเอาชนะในทางที่ถูกต้อง
- มีระเบียบวินัย
- มีความสามัคคี
- มีมนุษยสัมพันธ์อันดี²

ในปีเดียวกัน สวัสดิ์ เลขยานนท์ ได้กล่าวถึงน้ำใจนักกีฬาในแนวของ "ครูเทพ" พอสรูปได้ดังนี้

- น้ำใจนักกีฬา ยามชนะไม่ตื้นตัว ยามแพ้ไม่เสียขวัญ ฉะนั้นน้ำใจนักกีฬาชนะเป็นและแพ้ก็เป็น
- โลกบูชาน้ำใจนักกีฬา แต่โลกดูถูกน้ำใจมิใช่กีฬา

¹เชย มีศรีสม, ภาพ รอคเรือแข่ง และสถิติ ตันเกษม, คู่มือการสอนพลศึกษาสำหรับชั้นเด็กเล็ก ประถม มัธยมต้น (พระนคร : ไทยวิทยากร, 2501), หน้า 3, 10.

²ฟอง เกิดแก้ว, "คำปราศรัยของ นิคม พลสุวรรณ ในวันประชุมครูใหญ่ เพื่อจัดการแข่งขันกีฬาประจำปี พ.ศ.2516," ประวัติพลศึกษา (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2520), หน้า 83.

- ใครเล่นอย่างนักกีฬา เขาทำงานอย่างนักกีฬาค้วย
- ใครไม่เล่นอย่างนักกีฬา อย่าหวังว่าเขาจะทำงานค้วยน้ำใจนักกีฬา
- น้ำใจนักกีฬาอยู่ที่ใจมิใช่อยู่ที่ลำแข้ง ฉะนั้นน้ำใจนักกีฬาไม่จำเป็นมีแข่งกีฬา และแข่งกีฬาถ้าไม่จำเป็นมีน้ำใจนักกีฬา
- เราคำนับนักกีฬาอย่างผ่าเผย เราไม่เงยคูกหน้าคนป่าเถื่อน
- อันน้ำใจนักกีฬาบูชาได้ ไม่ว่าใครไว้ใจได้ทุกเมื่อ ชาวค่น้ำใจนักกีฬานี้ นำเปื้อ คนไม่เชื่อและไม่ไว้ใจเลย!

ในปีเดียวกัน ชูจิตต์ รัตตสาร, ฌรัฐ อินทรปาน และ ประพันธ์ กิ่งมิ่งแธ ได้กล่าววว่า ความมีน้ำใจนักกีฬาคือ

- การเล่นค้วยความยุติธรรม คือเล่นตามกฎกติกาที่บัญญัติและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

- มีเมตตาคจริตต่อคู่แข่งขันตลอดเวลาของการแข่งขัน
- ปฏิบัติตามคำคัตคลินของกรรมการ
- จะต้องควบคุมอารมณ์ของตนไว้ให้ได้

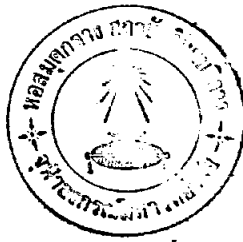
ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬานี้ ถือเป็นหลักธรรมเบื้องต้นของการกีฬา¹

ในปีเดียวกัน เสงี่ยม พรหมปัญงค์, จรูญ เอกอินทร์ และ ปรีวรรค มีเหล็ก ได้กล่าววว่า ผู้ที่มีน้ำใจนักกีฬา หมายถึง

¹ สวัสดิ์ เลขยานนท์, "คติพจน์ของครูเทพ หมวค่น้ำใจนักกีฬา," วารสารกรมพลศึกษา 5 (เมษายน 2516) : ปกหลัง.

² ชูจิตต์ รัตตสาร, ฌรัฐ อินทรปาน และ ประพันธ์ กิ่งมิ่งแธ, "ประกิตสัญญาทางกากรกีฬา," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ 2 (กรกฎาคม 2516) :

- ผู้ที่เล่นกีฬาด้วยความสมัครใจ เพื่อความสนุกเพลิดเพลินบันเทิงใจ เพื่อสังคมหรือหมู่คณะ
- ผู้ที่ปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่น
- ผู้ที่ไม่เอาเปรียบคู่แข่ง
- ผู้ที่รู้จัก แพ้ ชนะ อภัย
- ผู้ที่ถือคติว่า "ใจรัก - สมัครเล่น - เป็นระเบียบ - เมื่อผิดต้องแก้ - เมื่อแพ้ออม - แล้วซ้อมใหม่"¹

ในปีพุทธศักราช 2521 ประพัฒน์ ลักขณพิสุทธิ์ ได้กล่าวว่า นำใจนักกีฬา คือคุณธรรมข้อหนึ่งที่ควรส่งเสริมให้มีการปลูกฝังขึ้นในตัวบุคคล ได้แก่

- การรู้แพ้
  - การรู้ชนะ
  - การรู้อภัย
  - การต่อสู้และแข่งขันไปด้วยวิถีทางของกีฬา (Play the game)
- อย่างเต็มความสามารถ
- เคารพในกฎกติกา
  - ยอมรับคำตัดสินโดยไม่มีข้อโต้แย้ง

---

¹ เสี่ยม พรหมบุญพงศ์, จริญญา เอกอินทร์ และ ปวีรบรรต มีเหล็ก, คู่มือการสอนวิชาพลศึกษาสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516.)

สรุปความคิดรวบยอด (Concepts) ของคำว่าน้ำใจนักกีฬาได้เป็น 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ

- ความรับผิดชอบ (Responsibility)
- กิริยาท่าทาง (Manners)
- ค่านิยมทางค่านิจใจ (Moral Values)¹

ในปีพุทธศักราช 2522 กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายของน้ำใจนักกีฬาว่าเป็นคุณธรรมประเภทหนึ่ง ซึ่งสร้างสรรค์ให้เป็นคนมีน้ำใจหนักแน่น ประกอบด้วย

- ความเมตตากรุณา
- มีศีลธรรมอันดี
- เคารพต่อกฎหมายและกติกาต่าง ๆ
- รักความเป็นธรรม
- รู้จักเสียสละ
- ทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
- กล้าหาญ
- เคารพต่อสิทธิของผู้อื่น
- ให้ความร่วมมือ
- เป็นผู้นำที่ดี
- เป็นผู้ตามที่ดี

---

¹ประพจน์ ลักษณะพิสุทธ์, "พลศึกษาช่วยปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาได้จริงหรือ," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 4 (มกราคม 2521) : 35 - 36.

- มีความจริงใจ
- ยอมรับความจริง

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงลักษณะของนักกีฬาที่มีน้ำใจนักกีฬาไว้ ดังนี้

- มีความโอบอ้อมอารี
- ผู้แพ้ ผู้ชนะ ในการแข่งขันนั้นต้องมีผู้แพ้และผู้ชนะ นักกีฬาที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬาจะแสดงความยินดีกับผู้ชนะ เมื่อจะแพ้ก็ต้องแพ้อย่างสมศักดิ์ศรี เมื่อเป็นผู้ชนะไม่แสดงท่าทางเยาะเย้ยถากถางผู้แพ้ นักกีฬาที่มีน้ำใจนักกีฬาจริง ๆ เมื่อสิ้นการแข่งขันแล้วจะต้องแสดงความยินดีและเห็นใจซึ่งกันและกัน

- มีความสำนึกในหน้าที่ หน้าตาอย่างหนึ่งของนักกีฬา คือ การฝึกซ้อม หากไม่ฝึกซ้อมหรือขาดการฝึกซ้อมบ่อย ๆ ถือว่าเป็นผู้ขาดความรับผิดชอบต่อน้ำใจนักกีฬา

- เป็นผู้ที่ยอมรับ ยอมรับฝีมือของผู้ร่วมทีม ยอมรับในสภาพความเป็นจริง ไม่คิดว่าตัวมีความสามารถเพียงคนเดียว

- ต้องเข้าใจในกฎกติกาอย่างแท้จริง
- เคารพในคำตัดสินของกรรมการ
- เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี เมื่อถึงคราวเป็นผู้นำก็ทำหน้าที่ได้อย่างดี เมื่อถึงคราวเป็นผู้ตามก็เป็นผู้ตามที่ดี

- ไม่เป็นผู้มีอคติ คองไม่โทษผู้อื่น
- เป็นผู้ที่เสียสละ เปิดโอกาสให้ผู้เล่นคนอื่นบ้าง
- ให้เกียรติผู้อื่นในโอกาสที่การแข่งขันซึ่งฝ่ายเราเป็นเจ้าภาพ
- มีขันติใสร็จจะ คือมีความอดกลั้นและสงบเสงี่ยม

และกล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีน้ำใจ เป็นนักกีฬาไว้ดังนี้

- พึงปรบมือแสดงความยินดีกับผู้แข่งขันทุกฝ่าย ปรบมือให้เกียรติแก่ผู้เล่นที่แสดงความสามารถดีเยี่ยม ไม่ว่าฝ่ายไหนก็ตาม
- ไม่เหยียดหยันผู้แข่งขันและเจ้าหน้าที่ด้วยประการใด ๆ

- ไม่บังคับรบกวนผู้แข่งขันหรือเจ้าหน้าที่ และไม่ทำให้เกิดการแตกสามัคคีระหว่างผู้แข่งขันด้วยกันหรือกับผู้ดู

- พึงยอมรับคำตัดสินของเจ้าหน้าที่ .เคารพกฎข้อบังคับและกติกาทั้งปวง
- ไม่บังคับรบกวนเปล่งวาจาสนับสนุนผู้เล่นไปในทางที่ผิด
- เป็นผู้รู้แพ้รู้ชนะ ควรปรบมือแสดงความยินดีต่อฝ่ายที่ชนะ และไม่พุดจาเยาะเย้ยฝ่ายที่แพ้
- เป็นผู้เคารพและเชื่อฟังคำตัดสินของกรรมการ
- ให้กำลังใจผู้เล่นทั้งสองฝ่าย แสดงความยินดีต่อผู้ชนะ และแสดงความเห็นใจต่อผู้แพ้เมื่อจบการแข่งขัน

และยังได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลทั่วไปที่แสดงออกซึ่งการมีน้ำใจนักกีฬา ดังนี้

- เป็นผู้มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ทำงานเพื่อส่วนรวม
- มีความเห็นใจซึ่งกันและกันในการทำงานใด ๆ
- เป็นผู้ที่มีใจกว้าง ยอมรับในความจริง
- เป็นผู้ไม่มีอคติ ควรมีความยุติธรรมเสมอ¹

และได้สรุปรวบรวมความหมายของคำว่านักกีฬา พอสรุปได้ดังนี้

- รู้จักการแพ้
- รู้จักการชนะ
- รู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน
- รู้จักการเสียสละ
- ไม่เอารักเอาเปรียบผู้อื่น
- รักความยุติธรรม
- เป็นผู้ให้และผู้รับที่ดี

---

¹ กรมพลศึกษา, กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ, "น้ำใจนักกีฬา," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ 5 (ตุลาคม 2522) : 67 - 77.

- แข่งขันด้วยวิถีทางของการกีฬา
- ยอมรับการพ่ายแพ้ตามเหตุและผลที่แท้
- เมื่อแพ้ก็ไม่พาลเกร
- มีความปิติยินดีคือสิ่งที่พบเห็นในด้านการส่งเสริม สนับสนุนตามจุดหมาย

จากผู้ให้และผู้รับอย่างภาคภูมิใจ

- มีการสรรเสริญผู้อื่น
- ปฏิบัติตามกติกาของการเล่นต่าง ๆ¹

ในปีพุทธศักราช 2523 กอง วิสุทธารมย์ กล่าวว่าน้ำใจนักกีฬาควรมี
คุณธรรมเหล่านี้รวมอยู่ด้วย คือ

- การไม่เห็นแก่ตัว
- มีความยุติธรรม
- บังคับใจตนเองให้ประพฤติตนด้วย กาย วาจา ใจ²

ในปีเดียวกัน วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ กล่าวว่า "น้ำใจนักกีฬา" เป็นน้ำใจ
ที่ประกอบไปด้วยคุณธรรมที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งอย่างหนึ่ง ที่เป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้
บุคคลสามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข เป็นหลักหรือคุณธรรมที่เรายึดถือ
ปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน ได้แก่

- น้ำใจที่เต็มไปด้วยความยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับ
- น้ำใจที่เต็มไปด้วยความรักและความสามัคคี
- เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ถ้อยทีถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน

¹กรมพลศึกษา, กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ, ความหมายของน้ำใจ
นักกีฬา (กรุงเทพมหานคร . กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ, 2522), (อัครสำเนา.)

²กอง วิสุทธารมย์, "การปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาในตัวนักเรียน," วารสาร
สุขศึกษา พลศึกษา และสหนาการ 6 (มกราคม 2523) : 7.

- ไม่พยายามเอารักเอาเปรียบซึ่งกันและกัน แม้จะเป็นฝ่ายเดียวกันหรือฝ่ายตรงกันข้าม

- เล่นด้วยชั้นเชิงของการเล่น เต็มกำลังความสามารถ

- มีการให้อภัยซึ่งกันและกัน

- เล่นด้วยความสุภาพเรียบร้อย

- ไม่เยอหยิ่งจองหอง หรือโอ้อวด

- พยายามควบคุมอารมณ์ของตนเองให้เป็นผู้มีน้ำใจหนักแน่น ออกคลื่น และยับยั้งชั่งใจ

- เล่นอย่างฉันทมิตร

- ให้เกียรติแก่ผู้ร่วมเล่นด้วยกันทั้งฝ่ายเดียวกันและฝ่ายตรงกันข้าม

- มีการทักทายปราศรัยหรือจับมือกันทั้งก่อนการเล่นและหลังการเล่น

- ให้เกียรติยอมรับคำตัดสินของผู้ตัดสินด้วยความเต็มใจ

- ยอมรับผลของการแข่งขันที่พ่ายแพ้ ๗ ด้วยความเต็มใจและบริสุทธิ์ใจ

- แพ้หรือชนะก็ไม่แสดงออกนอกหน้ามากเกินไป

- เล่นกีฬาไม่หวังผลตอบแทนอย่างอื่นนอกเหนือจากความสนุกสนาน และสุขภาพอนามัยที่เกิดขึ้นจากการเล่นกีฬานั้น¹

ในปีเดียวกัน ชินทร์ชัย อินทราภรณ์ ได้นำการศึกษาถึงลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา สรุปได้ว่า ลักษณะของน้ำใจนักกีฬาที่สำคัญประกอบด้วย

- เมื่อชนะก็ไม่เยอหยิ่ง ถูกก่อกวนพยายามฝ่ายแพ้ทั้งทางวาจาและการกระทำ

- เมื่อแพ้ก็ไม่พาลเกรง ไม่คิดอิจฉา ไม่คิดอาฆาต ไม่เสียขวัญ และยังคงแสดงความยินดีกับฝ่ายชนะ

- ให้ความอภัยกันและกันในความผิดพลาด
- ปฏิบัติตามกฎกติกาของการเล่นโดยเคร่งครัด

¹วรศักดิ์ เพียรชอบ, "น้ำใจนักกีฬา," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสุนันทวิทยา 6 (มกราคม 2523) : 20 - 21.

- มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความเชื่อฟังผู้ฝึกสอน
- เคารพและเชื่อฟังกรรมการผู้ตัดสินตลอดเวลา
- มีน้ำใจหนักแน่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่
- เล่นด้วยเชิงยุทธและวิธีการของการเล่นกีฬาอื่น ๆ อย่างแท้จริง
- ไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมเล่น
- ยอมรับสภาพและผลของการเล่นด้วยความเต็มใจ
- มีความสามัคคีกับเพื่อนร่วมทีม
- เมื่อชนะก็ไม่แสดงการดีใจออกนอกหน้า เมื่อแพ้ก็ไม่แสดงการเสียใจ

จนออกนอกหน้า

- มีความสุภาพและซื่อสัตย์สุจริตต่อเพื่อนร่วมเล่น
- เล่นกีฬาเพื่ออุดมคติของการกีฬา ไม่ถือผลการแพ้ชนะเป็นสำคัญ
- มีใจกว้างขวาง ยอมรับในข้อบกพร่องของตน
- พยายามเอาชนะด้วยกำลังใจและความสามารถทางร่างกายที่เหนือกว่า
- มีความจงรักภักดีต่อหมู่คณะ ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละเพื่อส่วนรวม
- มีจิตใจเข้มแข็ง มานะอดทน กล้าในสิ่งที่ควร
- พยายามศึกษากฎกติกาของการเล่น
- ยอมรับความสามารถของเพื่อนร่วมทีมและร่วมเล่น
- เป็นคนร่าเริงสนุกสนาน
- ไม่แบ่งชั้น เชื้อชาติ ศาสนา¹

ในปีเดียวกัน ชัชชัย โกมารทัต, ประพัฒน์ ลักษณะพิสูทธิ์ และ นิพนธ์ กิติกุล ได้ทำการศึกษาถึงความคิดเห็นของครูอาจารย์พลศึกษา ต่อการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬา ให้แก่นักเรียน สรุปได้ว่า

- พลศึกษาช่วยปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาให้นักเรียนได้

¹ชรินทร์ชัย อินทิวรรณ, “ลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.)

- สามารถปลุกฝังได้ตั้งแต่อนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา
- ควรจะปลุกฝังกับเด็กทุกเพศทุกวัย
- คนที่ปลุกฝังน้ำใจนักกีฬาควรจะเป็นผู้นำใจนักกีฬาค้วย
- คนที่รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย ยังเรียกได้ว่าเป็นคนมีน้ำใจนักกีฬา
- ผู้ครูก็สามารถแสดงออกถึงความเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬาได้
- ไม่มีสิ่งใดที่จะปลุกฝังน้ำใจนักกีฬาได้ดีเท่าวิชาพลศึกษา
- กีฬาประเภททีม เป็นกีฬาที่ปลุกฝังน้ำใจนักกีฬาได้ดี
- ครูวิชาการทั่วไปก็สามารถช่วยปลุกฝังน้ำใจนักกีฬาได้
- ไม่ว่าจะคนอ่อนแอหรือคนแข็งแรง สามารถมีน้ำใจนักกีฬาได้พอ ๆ กัน
- การปลุกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ถือเป็น การปลุกฝังน้ำใจนักกีฬา

ได้ทางหนึ่ง

- ผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนอย่างยิ่งในการปลุกฝังน้ำใจนักกีฬา

ปีคริสตศักราช 1954 ดันแคน (Duncan) และคณะ ได้กล่าวถึงหลักสำคัญของน้ำใจนักกีฬา (Code of Sportsmanship) ได้แก่

- เชียร์ผู้เล่นที่มีมารยาททั้งสองทีม
- ยอมรับการตัดสินของกรรมการผู้ตัดสิน
- ยอมรับกติกาการเล่น และพยายามให้ผู้อื่นปฏิบัติเช่นนั้นด้วย
- ระวังอยู่เสมอว่าการเล่นกีฬาเพื่อสร้างอุปนิสัยที่ดี มีความสำคัญมากกว่า

การมุ่งหวังชัยชนะ

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงหลักสำคัญแห่งความเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา (The Code of the Sportsmanship Brotherhood) ไว้ดังนี้

- ปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่น

รัชชัช โภมารทัต, ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธ์ และ นิพนธ์ กิติภูด "ความคิดเห็นของครูอาจารย์พลศึกษาต่อการปลุกฝังน้ำใจนักกีฬาให้นักเรียน," วารสารศึกษาศาสตร์ และ สหนาการ 7 (มกราคม 2524) : 44.

- มีความจริงใจต่อกัน มีความเชื่อถือหรือศรัทธาในเพื่อนร่วมทีม
  - ควบคุมอารมณ์ของตนได้เสมอ
  - รักษาสมรรถภาพของตนเองอยู่เสมอ
  - ควบคุมจิตใจได้เมื่อเกิดความพ่ายแพ้
  - ไม่แสดงความท้อใจมากเกินไปเมื่อชนะ
  - รักษากาย วาจา ใจ ให้ดี
  - ตั้งใจเล่นเกมสั้นอย่างจริงจัง และเล่นด้วยชั้นเชิงกีฬา
- และยังได้กล่าวถึงหลักในการแสดงออกของน้ำใจนักกีฬาในการเชียร์กีฬา

ไว้ดังนี้

- ต้องระลึกอยู่เสมอว่าคู่แข่งและผู้ตัดสินเปรียบเสมือนแขกผู้มีเกียรติ ซึ่งจะต้องปฏิบัติต่อเขาให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้
- เชียร์ผู้เล่นทั้งสองฝ่าย
- ปรบมือให้เมื่อผู้เล่นเล่นได้ดีทั้งสองฝ่าย
- ไม่เยาะเย้ยเมื่อผู้เล่นกระทำผิดพลาด
- ไม่ก่อกวนผู้เล่นหรือผู้ตัดสินไม่ว่าวิธีใดก็ตาม
- ยอมรับการตัดสินของผู้ตัดสิน
- ไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อก่อกวนผู้เล่นหรือเจ้าหน้าที่
- ไม่ช่วยผู้เล่นหรือผู้เชียร์คู่แข่ง อันจะนำไปสู่การทะเลาะวิวาท
- ไม่แสดงการกระทำอันไม่เป็นมิตรต่อผู้เล่นและผู้เชียร์ด้วยกัน
- ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องให้การส่งเสริมมารยาทในการดูและเชียร์กีฬา

โดยสม่ำเสมอ¹

¹Margaret M. Duncan and Ralph H. Johnson, Introduction Physical Education, Health Education and Recreation, (New York : Prentice-Hall, Inc. 1954) : pp. 336 - 337.

ในปีคริสต์ศักราช 1955 แมคเอฟี (McAfee) ได้ศึกษาเกี่ยวกับน้ำใจนักกีฬา กับเด็กชายระดับชั้น 6, 7 และ 8 ตามลำดับ พบว่าน้ำใจนักกีฬาจะลดลงตามระดับอายุของเด็ก ในปีคริสต์ศักราช 1957 คิสท์เลอร์ (Kistler) และปีคริสต์ศักราช 1962 ริชาร์ดสัน (Richardson) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับน้ำใจนักกีฬา พบว่าระดับความมีน้ำใจนักกีฬาของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยมีน้อยกว่าที่ต้องการ ปีคริสต์ศักราช 1964 แลคกี้ (Lakie) ได้ทำการศึกษาน้ำใจนักกีฬากับนักกีฬาประเภทต่าง ๆ กัน และจากโรงเรียนต่าง ๆ กัน พบว่าความมีน้ำใจนักกีฬาไม่แตกต่างกัน¹

ในปีคริสต์ศักราช 1966 จอห์นสัน (Johnson) ได้สร้างแบบวัดความมีน้ำใจนักกีฬา มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมเกี่ยวกับความมีน้ำใจนักกีฬา โดยใช้ตัวอย่างเหตุการณ์จากการแข่งขันกีฬาฟุตบอล บาสเกตบอล และเบสบอล จำนวน 42 ข้อ แยกเป็นชุด A และชุด B สัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของชุด บี = .86 สัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของชุด เอ = .81 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างชุด เอ และชุด บี = .86²

ในปีคริสต์ศักราช 1977 สมิธ (Smith) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินค่าความมีน้ำใจนักกีฬาของนักกีฬาหญิงและชาย และผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในชั้นระดับ 7 - 12 โดยใช้แบบทดสอบชุดเอของ ฮาสกินส์ (Haskins Action - Choice Test)

¹Martens Rainer, Social Psychology and Physical Activity, (New York : Harper and Row, 1975) p. 136.

²Marion Lee Johnson, "Construction of Sportsmanship Attitude Scales," The Research Quarterly 40 (May 1969) : 312 - 316.

เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1	นักกีฬาชาย	จำนวน	120	คน
กลุ่มที่ 2	ผู้ชายที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา	จำนวน	120	คน
กลุ่มที่ 3	นักกีฬาหญิง	จำนวน	120	คน
กลุ่มที่ 4	ผู้หญิงที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา	จำนวน	120	คน

การวิจัยพบว่า

1. ผู้หญิงมีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่าผู้ชาย
2. ผู้ที่เป็นนักกีฬาและผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา มีระดับความมีน้ำใจนักกีฬา

ไม่แตกต่างกัน

3. นักกีฬาหญิงมีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่านักกีฬาชาย
4. ผู้หญิงที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา มีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่าผู้ชาย
5. ประสบการณ์ในการแข่งขันกีฬาไม่มีผลต่อการพัฒนาความมีน้ำใจ

นักกีฬาแต่ละเพศ¹

ในปีคริสต์ศักราช 1973 เพอร์ดี (Robert L. Purdy) ได้กล่าวถึงพื้นฐานของน้ำใจนักกีฬาไว้ดังนี้

- แสดงการยอมรับคู่แข่งชั้นตลอดเวลา
- ยอมรับเจ้าหน้าที่และผู้ตัดสิน
- มีความรู้และเข้าใจกฎกติกาการแข่งขันอย่างดี
- ควบคุมตัวเองได้ตลอดเวลา
- ยอมรับทักษะการเล่นกีฬาของเพื่อนร่วมทีม²

¹Essie Dell Smithe, "Sportsmanship Evaluation of Athletes and Non - Athletes in Junior and Senior High School," Dissertation Abstracts International. 38 (January 1978) : 4028 - A.

²Robert L. Purdy. The Successful High School Athletic Program. (West Nyack, N.Y. : Parker Publishing Company, 1973) pp. 168 - 169.